

תוכנית על מפעל משנה תורה

רשת מורשת בקול ישראל י"ט חשון התשע"ה (12.11.2014). מנחה: אבישי בר אושר

דבריו של הרב עזריה אריאל, ראש ישיבת בית הבחירה שליך מכון המקדש

בירושלים שהיו שותפים לביאור ספרי המקדש [ערוד]

אבישי: ראשוני שלא נעשה לפניו. הוא מתאר את העובדה שבניגוד להלכות של היום, שבהם הוא אפשר לומר רק ערך, ריכוז וניסח הלכות שבאופן כללי היו ידועות ומיושמות, בתחום הזה של המקדש והטהרה הוא עשה עבודה מהמסד ועד הטפחות, בצורה מאוד מקיפה ויסודית ההכרעה במחלוקותיהם של תנאים ושל אמוראים. כל זה נותן בידינו את הכלים להבין היום את תורת המקדש. לגבי הביאור, אני לא לבד במכון המקדש, יש צוות שעבד על העניין והוא משתדל להיות תמציתי בעזרה ראשונה עם הפניות לכתבי הרמב"ם, לפירושו למשנה, למקבילות במקומות אחרים, גם בתשובותיו פה ושם במה שנוגע לעניין, והמטרה המרכזית היא מעבר לעצם הסברת הדברים והעברת הידע, לתת ללומד את התחושה שהוא שותף לחזונו של הרמב"ם אם אפשר לומר את זה כך. הרמב"ם הוא לא רק מסכם את התורה מהמובן של מנגיש ידע, מבין דפי הרמב"ם נושבת רוח, רוח של משנת גאולה. הרמב"ם כידוע כתב על בניינו של המקדש בידי אדם, וכל התפיסה ההלכתית שלו בנושאים הללו, מאוד ריאלי, מאוד מובנת במציאות שאנחנו נמצאים בה. אנחנו רואים בדורות האחרונים שגאולת ישראל מתקדמת ב"ה, קמעא קמעא כמו שאמרו חז"ל, בדרך הטבע, בידי אדם ולכן דווקא תורתו של הרמב"ם מתאימה לדור הזה ככפפה ליד, והלימוד הזה של הרמב"ם היומני, מעבר לדיעת תורה שיש בו, מקיום תלמוד תורה שיש בו, אהבת תורה שהוא משריש בנערים ובמבוגרים שמתודעים אל התורה באמצעות הרמב"ם, יש בו גם חינוך, חינוך למושג של תרי"ג מצוות. יש לנו תורה מקיפה, הרמב"ם בספר המצוות מסכם את המצוות עשה שכל המצוות שאנחנו מקיימים היום יש 60 מצוות מתוך רמ"ח – רבע מהתורה, ומה עם כל השלושת רבעי הנוספים? הלימוד של הרמב"ם הוא נותן לאנשים את תחושת החוסר והעידוד לקום ולעשות למען קיומה של התורה בשלימותה.

אבישי: אכן כן, אנחנו באמת עוד נכוננו לנו עוד הרבה בעז"ה ללמוד וללמד יחד איתכם, ולשמור בתורתנו. ואני רוצה להודות לך בשלב זה. זה אפס קצהו, כאמור הרב עזריה אריאל בנו של מורי הרב ישראל אריאל שליט"א, על העבודה המאומצת ועל החלק הגדול שלקחתם בשיתוף פעולה במיוחד בתחום הזה של הלכות בית הבחירה, מקדש, טהרה. יישר כוח, חילך לאוריתא.

אבישי: אנחנו עוסקים בתוכנית מיוחדת שמציינת את מהפכת העשור להנגשת הרמב"ם בדרך עמותת משנה תורה, כל התורה לכל אחד. כמוכן איתנו באולפן מי שעומד בראש המפעל הזה, הרב יוחאי מקבילי שליט"א. אנחנו נשמע תכף עוד מרואיין ששותף למפעל הזה, שמענו כבר שניים, אנחנו נפנה לרב הגאון הרב עזריה אריאל, שהוא אחד מהאנשים ששותפים למפעל הזה, ראש ישיבת בית הבחירה ומכון המקדש. אנחנו נשוחח איתו על נושא המקדש במשנתו של הרמב"ם ומה מיוחד ברמב"ם בנושא המקדש. אנחנו כבר פונים אליו ונאמר לו ערב טוב לכבוד הרב.

הרב עזריה: ערב טוב לך ולמאזינים.

אבישי: למי שלא יודע הוא כמוכן בנם של קדושים, אביו, מורי, הרב הגאון הרב ישראל אריאל שליט"א, ואני רוצה לשאול אותך: אתם עשיתם מהפכה יחד עם המפעל הזה של המפעל הגדול. מעולם הרמב"ם לא היה מבואר כל כך, באופן חי לא רק המקדש, אלא גם הטהרה, ואנחנו רוצים לשמוע איך? מה עשיתם? ואיזה דבר מיוחד יש בנושא הלכות המקדש?

הרב עזריה: קודם כל אני רוצה לפתוח בכבוד האכסניה, לשבח את הוגי הרעיון של המפעל הזה רבי יוחאי מקבילי, את מנהלי החמ"ד שאימצו אותו, אני מתרגש כל פעם מחדש לראות בבית הכנסת נערים מוציאים מתיק התפילין את הרמב"ם המבואר. שמעתי על נערים בתיכון בדרום שבגלל המצב הבטחוני נכפה עליהם חופש והדבר היחיד שהם היו מוכנים ללמוד זה את הרמב"ם היומני. ולא בכדי, הרמב"ם הנשר הגדול, כך הוא מכונה, האמת זו ההרגשה כמי שעף במרום השמיים ורואה את כל הארץ פרוסה לפניו, ככה ההתרשמות והחוויה מהרמב"ם כמי שרואה את כל התורה כולה ממעוף הציפור. הרמב"ם כתב באופן מלא, מסודר, על כל חלקי התורה. אני לא יודע אם היינו מסוגלים להעריך עד כמה תורתו אחרי מאות בשנים קרוב כבר ל-900-800 שנה, עדיין תהיה המדריכה של דור הגאולה, הדור שחוזר לארץ ומממש הלכות שהיו מוזנחות במשך 2000 שנה. ותורתו של הרמב"ם היא המדריכה, הן בהלכות שמיטה והלכות התלויות בארץ בכלל, והן את העוסקים בענייני המקדש והטהרה. הרמב"ם כתב בנושא הטהרה חוץ מאשר את ספר טהרה במשנה תורה, גם מבוא מקיף לסדר טהרות, מבוא שהרמב"ם מתאר את חשיבותו במילים יוצאות דופן, איך הוא ארגן ואסף את הכללים מכל נבכי הפסוקים, המשניות והסוגיות. הוא עשה אפשר לומר, חריש